

Studieplan

vett & etikett

för idrottsföräldrar

av Anneli Wikman och Titti Werner

Någonting händer med många av oss föräldrar när vi ser våra barn tävla. Plötsligt kan sansade vuxna förvandlas till adrenalininstinna vildar som skriker och tjoar som om det vore VM-final, när det är match mellan 8-åringar i kvartersserien.

Det handlar om allt från en blick som säger att prestationen inte är tillräcklig, till att skrika DOMARJÄVEL åt den 15-åriga domaren mitt under pågående match.

Det är vuxna som tvingar barnen att delta fast de inte vill och medvetet eller omedvetet försöker uppfylla sina egna drömmar genom barnen.

Åtta av tio barn tycker trots allt att deras föräldrar sköter sig ganska bra, men var femte pojke mellan 8 och 12 år känner en negativ press från sina föräldrar i samband med idrott.

Författarna till boken säger: – Vi har försökt undvika pekpinnar och vill istället att boken ska vara en väckarklocka för alla föräldrar till idrottande barn. Vi tror att många kommer att känna igen både sig själva och andra vuxna, när de läser boken. Detta handlar inte alls bara om de riktiga avarterna utan om vardagshändelser som de flesta av oss gör sig skyldiga till.

Studieplanen till **vett & etikett för idrottsföräldrar** är tänkt som ett hjälpmedel i dialogen mellan föreningen, barnens föräldrar samt barnens tränare. Ett sätt att träffas, utbyta tips och idéer, lära av varandra, planera, diskutera fotboll och inte minst lära känna varandra som personer. Studieplanen är uppdelad på tre-fem träffar på vardera ca 2 x 45 minuter, totalt 10-15 studietimmar. Ni kan alltså med fördel genomföra arbetet i form av en studiecirkel, vilket ger er möjlighet att få stöd till bland annat inköp av materialet.

Ta kontakt med SISU Idrottsutbildarna i ditt distrikt för att få reda på hur ni gör.

Kontaktuppgifter hittar du på hemsidan www.sisuidrottsutbildarna.se

Om du vill veta mer om hur man leder en studiecirkel, ja helt enkelt leder ett möte, kan du beställa boken "Guide för cirkelledare" (se www.idrottsbokhandeln.se).

Studieplanen ska ses som ett förslag att utgå från och ni väljer själva både ordning och omfattning utifrån vad som känns aktuellt för er att ta tag i.

Lycka till!

Föräldramöten

vett & etikett för idrottsföräldrar vänder sig i första hand till föräldrar med barn upp till 13 år och den syftar till att öka förståelsen kring barns idrottande samt vara en hjälp vid föräldramöten kring laget/åldersgruppen. Ett lämpligt tillfälle att genomföra föräldramöten kan t ex vara medan barnen tränar/leker. Då står oftast föräldrarna vid sidan av planen, tittar på och kommenterar hur barnen bl a "leker fotboll". I boken varvas goda och dåliga exempel ur verkligheten med forskning och fakta om barn och idrott.

Metodiska tips och hjälpmedel

Den som leder diskussionsarbetet blir naturligt "cirkelledare" med uppgift att vara inspiratör, pådrivare, och den som ser till att alla kommer till tals i gruppen. Cirkelledaren har också till uppgift att vid varje träff knyta ihop diskussionerna och tillsammans med gruppen sammanfatta vad som kommit fram.

Vid första träffen bekantar ni er med boken och kommer överens om hur mycken tid ni kan tänka er att lägga ner. Boka in tider för era träffar. Tänk på att några områden är mera omfattande än andra och kanske inte klaras av på en träff. Likadant gäller för områden som ni finner extra engagerande eller nödvändiga. Sprid då ut diskussionerna över flera träffar.

Bra om det finns en lokal med tillgång till blädderblock, whiteboard eller andra hjälpmedel som ni vet kommer att behövas.

Exempel på arbetsmetod:

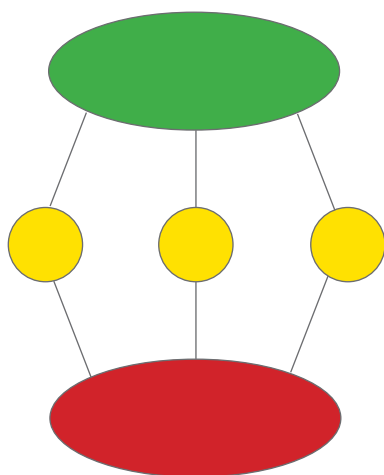
Läs ett avsnitt – reflektera individuellt över texten

Beskriv för varandra era spontana känslomässiga reaktioner

Försök att enas om hur ni vill ha det kring ert lag/grupp och hur ni vill agera vid felaktiga beteenden.

Skriv ner det ni är överens om och redovisa för varandra

Fortsätt med nästa avsnitt

Under arbetets gång kan det vara en fördel att dela in er i mindre grupper när ni arbetar med tredje punkten i den föreslagna arbetsmetoden – för att sedan redovisa i storgrupp. Enbart diskussion i storgrupp kan bli monotont och riskerar att "dominerande" personer tar helt över. Utse någon förälder per grupp som agerar diskussionsledare. Han/hon är ingen lärare men kan se till att alla kommer till tals och att diskussionen förs framåt.

vett & etikett för idrottsföräldrar är uppdelad i fyra delar som skiljs åt genom färger. Indelningen kan vara ett sätt att arbeta efter.

De olika delarna kan ägnas ett eller flera studietillfällen. Innehållet och "fallen" som tas upp ger upphov till en massa frågor och funderingar kring barn- och ungdomsidrott.

Tips

Att föreningens föräldrar och tränare behöver träffas några gånger under året, diskutera och samarbeta på olika sätt är en självklarhet. Resultaten tas med fördel med i föreningens policydokument. När nya föräldrar kommer till föreningen, är det bra att visa vilket arbetssätt förening har.

Kännetecknen för en "levande" policy är att

- medlemmarna känner till den
- medlemmarna följer den
- styrelsen är väl insatt i och stöttar policyarbetet
- policyn följs upp, utvärderas och revideras

• Träff 1

vett & etikett för idrottsföräldrar (gröna delen sid. 4 –16)

Finns det en policy eller röd tråd som föreningen följer, bör den presenteras för föräldragruppen. Det kan lämpligen en styrelseledamot eller annan officiell representant för föreningen göra, om han/hon har möjlighet att närvara vid första träffen. Har föreningen ingen uttalad policy, kan diskussionerna initiera framtagandet av en sådan.

Inled med sidan 63 under rubriken *Idrotten vill* och texten som inleds med *Barnidrott ska enligt RF vara...*

Svenska Fotbollförbundet har *Fotbollens spela, lek och lär* som uttrycker hur fotbollen anser att fotboll ska bedrivas.

Gå därefter igenom sidorna 4-16.

Läs ett avsnitt (sid 4-5) och reflektera individuellt över texten

Beskriv för varandra era spontana känslomässiga reaktioner

Försök att enas om hur ni vill ha det kring ert lag/grupp och hur ni vill agera vid felaktiga beteenden

Skriv ner det ni är överens om och redovisa för varandra

Fortsätt med nästa avsnitt (sid 6-7)

Sammanfattning av gröna delen

Reflektera var och en. Redovisa därefter laget runt: *Det här har träffen tillfört mig personligen.*

Cirkelledaren sammanfattar gjorda överenskommelser.

Förbered nästa träff. När, var, hur, vem?

• Träff 2

vett & etikett för idrottsföräldrar (gula delen sid 17-37)

Cirkelledaren läser upp sammanfattningen från föregående träff.
Fråga om något från förra gången behöver diskuteras ytterligare.

Gå därefter igenom sidorna 17-37 enligt samma arbetsmodell som i träff 1.

Tips

Sidorna 22-23 har rubriken *Dåligt språk* och tar upp det förråade språkbruk som tyvärr har spridit sig inom idrotten och samhället i övrigt.

Sila Snacket är ett arbetsmaterial som fördjupar sig i problematiken kring svordomar, könsord och andra förnedrande uttryck. Häftet riktar in sig på värderingar, attityder och gemensamma värdegrunder, och ger samtidigt en kulturhistorisk bakgrund med de vanligast förekommande svordomarnas och könsordens historia och laddning, både över tid och i olika kulturer. *Sila Snacket* kan ses som ett angeläget komplement till arbetet med avsnittet.

(*Sila Snacket*, Svenska FotbollFörlaget)

Sammanfattning av gula delen

Reflektera var och en. Redovisa därefter laget runt: *Det här har träffen tillfört mig personligen.*

Cirkelledaren sammanfattar gjorda överenskommelser.
Förbered nästa träff. När, var, hur, vem?

• Träff 3

vett & etikett för idrottsföräldrar (blå delen sid 42-56)

Cirkelledaren läser upp sammanfattningen från föregående träff.
Fråga om något från förra gången behöver diskuteras ytterligare.

Gå därefter igenom sidorna 42-56 enligt samma arbetsmodell som i träff 1.

Sammanfattning av blå delen

Reflektera var och en. Redovisa därefter laget runt: *Det här har träffen tillfört mig personligen.*

Cirkelledaren sammanfattar gjorda överenskommelser.
Förbered nästa träff. När, var, hur, vem?

- **Träff 4**

vett & etikett för idrottsföräldrar (röda delen sid 58-64)

Tips

Till denna träff kan det vara bra att bjuda in någon som kan berätta om idrottens organisation och vara med för att ge tips om hur ni kan gå vidare.

Cirkelledaren läser upp sammanfattningen från föregående träff.
Fråga om något från förra gången behöver diskuteras ytterligare.

Gå därefter igenom sidorna 58-64 enligt samma arbetsmodell som i träff 1.

Sammanfattning av röda delen

Reflektera var och en. Redovisa därefter laget runt: *Det här har träffen tillfört mig personligen.*

Cirkelledaren sammanfattar gjorda överenskommelser.

Tips

Som slutaktivitet vid sista träffen tar ni fram samtliga träffars sammanfattningar och sammanställer ett dokument som ni skulle kunna kalla "Vårt kontrakt" eller liknande och som kan fungera som föreningspolicy.

Svenska FotbollFörbundet